

Ci 'arsingay ko kalaw a fa'inayan

I 'a: yaw o kaomah ho ko tayal i palapalan, sahto o tamdaw ko matayalay, awaay ho ko kakimadan a kikay a maomah, itiya i awaay ho ko misyakayay. Orasaka, 'aloman ko kapah ato limcedan a malaholol anoca malapaliw. Ano 'aloman ko poro^ no loma' i 'aloman ko tahic(padang) a matayal, narikay a maherek ko tayal. Mangalef ano ira ko malalokay a wawa i loma' i tadakakalimlaan no paro^ no loma', nawhani, malalok ko wawa narikay a mahrek ko tatayalen.

Mahaenay saka yo ka^mang ho no 'orip i, matengil ko sowal no mama to fafahian a kaka ako “ kao ci 'arsingay ko kalaw a fa'inayan ko malofa'inay ” saan. Caay kafana' kako tonini a sowal no mato'asay i 'ayaw, nawiro ci 'arsingay ko kalaw a fa'inayan ko malofa'inay sa kaka? Yo mato'as to a malakapah kaka i, itiya to kako a mafana' to tatodong no heci^ noni a sowal.

“ Ci 'arsingay ko kalaw a fa'inayan ” sanay a sowal no mato'asay i, o patinako no mato'asay to marataray to dafadafak a talaomah a matayal ato malalokay a kappah, saka “ kao ci 'arsingay ko kalaw a fa'inayan ko malofa'inay ” saan.

Nawiro ci 'arsing ko kalaw hani? maratar to dafak a talaomah, 'o'ol to

dafak nimaan a caay ka ci 'arsing ko kalaw a matiya o semot a ci 'arsing.

O 'o'ol ato 'arsing i, o pacengo'ay, o palahaday, o paheciay to kalopinaloma, nawhani, todafadafak ato lafii^ i, ano mapa'arsing no 'o'ol ko pinaloma^ i narikay a ci cicengo' fangcal ko lahad makapah ko heci niira.

Malecad tonini marataray a fa'inayan to dafadafak a talaomah i, nimaan a caay ka pa'arsing no 'o'ol ko kalaw nira. O lalok nira to romi'ami'ad i malasakanga'ay no paro^ no loma' ato sakalatamdaw no wawa nira, malipahak ko fafahi^ nira a ci fa'inay i ciiran.

Tadamafana' ko mato'asay to saka latamdawaw no wawa, pakaynien no mato'asay i pinalengaw anoca i pina'orip ato pinanowang ko sapisifana' a palatamdaw to kapah ato wawa-wawa^. Onini ko saka mafana' no rarem a mangodo^ to mato'asay ko Pangcah a tamdaw.

Nikawrira, no aniniay to a kapah i mafakil ho a manikar, orasaka haratengen ko sowal no mato'asay, karatar to dafadafak minanam to codad.

滿眉露水的男人

從前，田裡工作全靠人力，家裡成員若很多，幫手多，工作也就很快完成。找對象要找「滿眉露水的男人」，年幼不了解含義是什麼？為什麼要嫁給一個眉毛有露水的男人？長大後才了解真義。「滿眉露水的男人」是用來比喻一個每天早起到田裡勤奮工作的青年，這樣能使家庭生活無憂。

老人家透過動植物大自然現象，來教導青年及後輩子孫，使阿美族人的後輩子孫懂得勤奮，老人家的話值省思，早起讀書或工作，體會「滿眉露水的男人」的心情。